

Paweł Olechnowicz

Prezes Zarządu

Dyrektor Generalny

Wywiad z Pawłem Olechnowiczem, Prezesem Zarządu Grupy LOTOS

– Grupa LOTOS, obecnym Raportem Rocznym, zmienia podejście do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju. Czym ta decyzja jest motywowana?

Przejrzystość ma ogromne znaczenie dla dobrego funkcjonowania organizacji, zwłaszcza o takiej skali i charakterze działalności jak Grupa LOTOS. Prowadzimy otwartą politykę informacyjną i poddajemy się dokładnym przeglądom. Raportowanie jest jednym z narzędzi dialogu społecznego oraz formą publicznej oceny i kontroli Spółki. Na zaufanie do firmy składa się jej otwartość, transparentność działań i wszechstronna komunikacja. Przez wszechstronną komunikację rozumiemy z jednej strony relacje ze wszystkimi kluczowymi [interesariuszami](#), czyli osobami biorącymi czynny udział w działalności Grupy LOTOS lub innymi zainteresowanymi efektami funkcjonowania Spółki. Z drugiej zaś strony – ukazywanie całokształtu naszych działań w perspektywie zrównoważonego rozwoju, czyli konsekwencji dziś podejmowanych decyzji dla przyszłych pokoleń.

Spółka ma bogatą tradycję sprawozdawania swoich dokonań. Od połowy 2005 r. akcje Spółki są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Sam ten fakt nakłada na nas obowiązki informacyjne wynikające z przestrzegania zasad dobrych praktyk spółek publicznych. Niezależnie od tego zobowiązania, poczynawszy od 2006 r., obszernie raportujemy społeczne aspekty naszej działalności.

Jako pierwszy opublikowaliśmy Raport środowiskowy 2006. Ale już kolejne dwa raporty prezentowały pełny obraz zaangażowania w działania z dziedziny społecznej i zrównoważonego rozwoju.

Raport społecznej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS 2006-2007 został uznany za najlepszy [raport społeczny](#) w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu, PricewaterhouseCoopers i CSR Consulting. Następny, obrazujący wyniki roku 2008, w tym samym konkursie otrzymał wyróżnienie za utrzymanie wysokiego poziomu raportowania oraz zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w tym procesie. Werdykty jury pod kierunkiem prof. W. Orłowskiego, a także pozyskane przez Spółkę w toku pogłębionych wywiadów opinie [interesariuszy](#), upewniły nas w przekonaniu o słuszności przyjętej przez Spółkę polityki informacyjnej. Polityka ta zakłada przejrzystość w odniesieniu do wszystkich aspektów działalności: ekonomicznego, społecznego i środowiskowego. Dlatego też Grupa LOTOS wykorzystuje w swoich raportach metodologię Global Reporting Initiative (GRI), która jako jedyna w tak kompleksowy sposób stwarza możliwość zobiektywizowanego prezentowania całokształtu dorobku firmy. W czasie publikacji pierwszego raportu społecznego Grupa LOTOS była zaledwie drugą polską firmą, która wykorzystwała narzędzie GRI. Jest to metodologia, której zastosowanie wymaga nie tylko wysokiego poziomu przejrzystości informacyjnej, ale i ogromnego zaangażowania całej organizacji.

W Grupie Kapitałowej LOTOS traktujemy kwestie społecznej odpowiedzialności jako wyznacznik naszej filozofii zarządzania organizacją. Odpowiedzialność, etyka i otwartość to fundamenty zasad naszego funkcjonowania w biznesie. To przesłanki, które wpłynęły na obecną decyzję o modyfikacji modelu raportowania. W miejsce dotychczasowych dwóch raportów: rocznego i społecznego, Grupa LOTOS prezentuje w tym roku raport integrujący wszystkie sfery działalności. Uważamy, że decyzja ta w najpełniejszy sposób potwierdza fakt traktowania społecznej odpowiedzialności jako zasady prowadzenia działalności, podkreślając jednocześnie wagę zrównoważonego rozwoju jako stałego elementu strategii Grupy Kapitałowej LOTOS.

Jestem przekonany, że Raport przygotowany zgodnie z międzynarodowymi standardami sprawozdawczości finansowej oraz pozafinansowej okaże się pomocny w ocenie sytuacji Spółki także w związku z jej zaliczeniem do składu pierwszego indeksu spółek społecznie odpowiedzialnych – RESPECT Index na GPW w Warszawie.

– W jaki sposób Grupa LOTOS podchodzi do kwestii zrównoważonego rozwoju?

Przywiązujemy duże znaczenie do realizacji koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu oraz szerzej – do działania zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. Dla Grupy Kapitałowej LOTOS oznacza to odnoszenie wszystkich decyzji biznesowych do perspektywy rozwoju w trzech kluczowych wymiarach. Naszym celem jest:

1. Osiągnięcie odpowiedzialnego, długookresowego wzrostu gospodarczego nie tylko w odniesieniu do podstawowej działalności,

ale i jakości życia w społecznym otoczeniu przedsiębiorstwa.Przejawem tego jest m.in. skala naszego pośredniego wpływu ekonomicznego, szczególnie w aspekcie łańcucha dostaw i zapewnionych dzięki niemu miejsc pracy. Przykład stanowi liczba pracowników firm zewnętrznych zatrudnionych przy realizacji strategicznego projektu rozwojowego Grupy LOTOS, czyli Programu 10+. Spółka nie zaniechała tej inwestycji mimo osłabienia gospodarczego minionych miesięcy. A jak podaje Międzynarodowa Agencja Energetyczna w 2009 r. w całym sektorze naftowym zrezygnowano z realizacji ponad 20 dużych projektów.

Ważny jest również wpływ spółek Grupy Kapitałowej na ich lokalnych rynkach. Mam na myśli, np. spółkę LOTOS Asphalt, która funkcjonuje w rejonie Jasła, w obszarze dotkniętym problemami bezrobocia. Wybudowany w 2009 r. Zakład Produkcji Materiałów Hydroizolacyjnych w Tarnowskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej pozwoli docelowo stworzyć około 100 nowych miejsc pracy. Spółka przyczynia się nie tylko do wzrostu stanu zatrudnienia na terenach swojej aktywności, ale i wprowadza ożywienie gospodarcze w rejonach charakteryzujących się często bardzo trudną sytuacją ekonomiczną.

2. Ochrona zasobów naturalnych i środowiska. Aktywne podejście do ochrony środowiska wynika z zobowiązania firm reprezentujących branżę eksploatującą nieodnawialne zasoby ziemi, tj. ropę naftową i gaz ziemny. Grupa LOTOS odgrywa istotną rolę w obszarze bezpieczeństwa energetycznego Polski. Jednocześnie jednak potrzeba zachowania środowiskowego dziedzictwa i naturalnych zasobów dla przyszłych pokoleń wymaga od nas podejmowania racjonalnych ekonomicznie decyzji i innowacyjnych rozwiązań, które ograniczają skutki oddziaływania prowadzonej działalności na środowisko naturalne, a nawet – z uwagi na nadbałtycką lokalizację rafinerii - przyczyniają się do ocalenia naturalnych ekosystemów regionu.

Przykładów tego rodzaju działań jest wiele. Wśród nich zaangażowanie Grupy LOTOS w powstanie elektrociepłowni opalanej gazem ziemnym planowanej do wybudowania w systemie partnerskim. Nowoczesna elektrociepłownia przyczyni się do zbilansowania potrzeb energetycznych całego Pomorza. Istotny jest też fakt, że emisja CO₂ do atmosfery będzie w przypadku tej inwestycji o 40% mniejsza w porównaniu z obiektem węglowym o takiej samej mocy i skali produkcji. Należy też podkreślić, że w naszej strategii rozwoju rafinerii w kolejnych latach zakładane jest zmniejszenie uciążliwości zakładu dla środowiska naturalnego. Nastąpi to m.in. poprzez:

- doprowadzenie do rafinerii rurociągu gazu ziemnego i wykorzystywanie tego czystego paliwa jako źródła energii dla procesu produkcji,
- odzysk gazów, które obecnie trafiają do systemu pochodni i wykorzystanie ich jako paliwa technologicznego, co zmniejszy całkowitą emisję dwutlenku węgla do atmosfery.

Jednocześnie już obecnie mniejsza energochłonność procesów jest naszym priorytetem. Wszystkie wybudowane w ramach Programu 10+ instalacje zostały zaprojektowane w sposób nie tylko gwarantujący spełnienie określonych wymaganiami Unii Europejskiej wskaźników BAT, czyli tzw. najlepszych dostępnych technologii, ale i często daleko przekraczający wymogi przyjęte za wzorcowe. Ciągłe ograniczanie stopnia oddziaływania procesów produkcyjnych na środowisko oraz ochrona zasobów naturalnych stanowią jeden z najważniejszych elementów strategii rozwoju koncernu, przejaw jego innowacyjności i zaangażowania w kwestie zrównoważonego rozwoju. Warto wspomnieć, że Grupa LOTOS posiada obecnie własną elektrociepłownię, której układ technologiczny umożliwia wytwarzanie energii elektrycznej w kogeneracji, czyli skojarzeniu z produkcją ciepła. To tzw. energia czerwona. W 2010 r. otrzymaliśmy od Urzędu Regulacji Energetyki certyfikat potwierdzający jej produkcję. Warunkiem certyfikacji elektrociepłowni było spełnienie rygorystycznych wymogów, w tym wykazanie wysokiego stopnia oszczędności energii pierwotnej. Jest to jeden z przykładów podejmowanych przez nas działań, dzięki którym możliwe jest uzyskanie efektu ekologicznego w postaci redukcji emisji CO₂.

Potwierdzeniem wysokiej oceny procesów technologicznych stosowanych w Grupie LOTOS jest uplasowanie się gdańskiej rafinerii na 6. miejscu wśród 106 rafinerii europejskich sklasyfikowanych w ostatniej edycji studium SOLOMONA - firmy oceniającej 350 największych rafinerii na świecie. Tak wysoką pozycję Grupa LOTOS zawdzięcza efektywności energetycznej - czyli ilości energii opałowej i elektrycznej zużywanej przez rafinerię w stosunku do jej wielkości.

3. Rozwój społeczny. Otwartość informacji i klimat wzajemnego zrozumienia nie są domeną wyłącznie relacji Grupy LOTOS z zewnętrznymi [interesariuszami](#). Panują także w relacjach pomiędzy pracownikami i w ramach tzw. komunikacji pionowej. Zasada ta jest przyjęta również w Grupie Kapitałowej, składającej się z kilkunastu spółek. Jeśli jedna z nich podejmuje decyzję, zawsze ma na względzie jej skutki dla działań w innej spółce. Ale [społeczna odpowiedzialność biznesu](#) to nie jest tylko przejrzystość działań, ale również zwiększone inwestycje w zasoby ludzkie oraz ochronę środowiska. Oczywiście jakość polityki społecznej Grupy LOTOS przejawia się także w zakresie procesów zatrudnienia i wynagrodzeń oraz nowych metodach zarządzania.

W naszą strategię wpisana jest też działalność prospołeczna. Razem z naszymi [interesariuszami](#) chcemy uczestniczyć w ważnych wydarzeniach kulturalnych, artystycznych, naukowych czy sportowych, zwłaszcza jeśli mają one istotne znaczenie dla najbliższego regionu. Grupa LOTOS poważnie bierze pod uwagę oczekiwania środowiska i pracowników. To pozwala budować przyjazne postrzeganie marki. Aspekt społeczny ma też ścisły związek z decyzjami czysto biznesowymi. Główną strategią rozwoju koncernu w przyszłości jest poszukiwanie i wydobywanie ropy. Dla naszych klientów ważniejsze są jednak mniejsze inwestycje, zwłaszcza związane z siecią stacji paliw. Zdecydowaliśmy się na nowy model zarządzania siecią LOTOS. Obecnie stacje są zarządzane przez dealerów. Wynika to z przekonania, że osiąganie najlepszych rezultatów w działalności zapewnia poczucie osobistej odpowiedzialności za efekty pracy. Ostatnie lata poświęciliśmy na reorganizację sieci, kosztem zwiększania liczby oddawanych do użytku nowych stacji. Zgodnie z naszą filozofią biznesu postanowiliśmy

nie mierzyć rozwoju ilością, ale jakością. Chcemy być postrzegani, jako jedni z najlepszych w sferze obsługi klienta. Wyniki przeprowadzanych regularnie badań konsumenckich wydają się potwierdzać słuszność tej decyzji.

Perspektywy zrównoważonego rozwoju

SPOŁECZNA

Prawa człowieka, bezpieczeństwo pracy i ochrona zdrowia, równość płci, zarządzanie różnorodnością

ŚRODOWISKOWA

Surowce naturalne, zmiany klimatu, bioróżnorodność

EKONOMICZNA

Odpowiedzialność, jakość zarządzania, tworzenie wartości

– Grupa LOTOS od niedawna uczestniczy w projekcie „wspólnot wiedzy i innowacji” InnoEnergy, który ma szansę stać się platformą całkowicie nowych w Polsce inicjatyw z obszaru zrównoważonego rozwoju.

Projekt jest odpowiedzią na inicjatywę Komisji Europejskiej w zakresie utworzenia Europejskiego Instytutu Technologii, na którego strukturę składa się sieć „wspólnot wiedzy i innowacji”. Ich zadaniem jest opracowanie rozwiązań dla strategicznych i długofalowych wyzwań o istotnym dla Europy znaczeniu gospodarczym i społecznym. Decyzję o wyborze pierwszych trzech wspólnot uczestniczących w sieci podjął Instytut w grudniu 2009 r. Wśród projektów zakwalifikowanych do współpracy znalazł się InnoEnergy. Projekt będzie realizowany przez międzynarodowe konsorcjum koordynowane przez Karlsruhe Institute of Technology. Konsorcjum składa się z 6 tzw. węzłów (ang. Colocation Centre, CC) odpowiedzialnych za poszczególne obszary tematyczne. Wśród nich jest CC Poland Plus - Clean Coal Technologies and New Paradigm for Carbon Management. Jednym z głównych inicjatorów projektu po stronie polskiej jest wieloletni partner Grupy LOTOS, tj. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie. Grupa LOTOS znajduje się w gronie firm i organizacji wspierających realizację projektu. Inicjatywa ma charakter unikalny – jej polscy uczestnicy postawili przede wszystkim na rozwój czystych technologii węglowych, tj. zwiększenie efektywności i redukcję emisji, procesy zgazowania węgla, a także na synergii jądrowo-węglową polegającą na zastosowaniu ciepła reaktorów jądrowych w czystych technologiach węglowych i w przemyśle.

Projekt ma charakter długofalowy, a jego podstawowe cele zgrupowane są w tzw. Trójkącie Innowacji (Badania Naukowe, Edukacja, Innowacja). Założeniem jest stworzenie trwałej interakcji pomiędzy tymi trzema płaszczyznami poprzez rozwój badań naukowych na najwyższym światowym poziomie, wdrażanie i komercjalizowanie wyników tych badań we współpracy z przedsiębiorstwami, a także silne powiązanie edukacji z praktyką i kształceniem w zakresie przedsiębiorczości. Efekty projektu będą koncentrowały się na społeczeństwie i

zaspokajaniu jego przyszłych potrzeb poprzez trwałe i [zrównoważony rozwój](#).

Niewątpliwą korzyścią z udziału w tym przedsięwzięciu będzie inicjowanie, udział i czerpanie z efektów badań, doświadczeń i technologii partnerów reprezentujących i tworzących wspólnie najwyższe europejskie standardy. Grupa LOTOS, jako podmiot żywotnie zainteresowany ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych, w tym w szczególności redukcją emisji CO₂, poszukuje nowoczesnych metod w tym zakresie. Istniejące rozwiązania wymagają z jednej strony bardzo dużego wsparcia finansowego, z drugiej są bardzo energochłonne. Istnieje zatem konieczność dalszych badań nad nowymi, tańszymi i mniej energochłonnymi technologiami.

Grupa LOTOS, wykorzystując swój dorobek i doświadczenie, pragnie współpracować w ramach projektu nad wypracowaniem i wdrażaniem nowoczesnych metod kształcenia oraz rozwojem umiejętności, wiedzy i przedsiębiorczości młodych kadr, widzących swoją przyszłość zawodową w sektorze paliwowym. Jest to zgodne z dotychczasowymi kierunkami rozwoju polityki społecznej Spółki.